

**Instrvctio R. P. Bartholomæi Riccii Societatis Iesv
Theologi De Modo Recte Meditandi De Rebvs Divinis**

Ricci, Bartolomeo

Mogvntiæ, 1605

Cap. I Orationem vitæ spiritali esse necessariam, & ideo cum cura & studio instituendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59608](#)

PARS PRIMA
D E I I S , Q V A E
MEDITATIONEM
ANTECEDVNT.

T R A C T A T U S P R I M U S
De natura & effectis Medi-
tationis.

*Orationem vite spiritali esse necessariam,
ac ideo cum cura & studio in-
stituendam.*

C A P V T I .

EX multis & variis omnium san-
ctorum Patrum sententiis, qui-
bus orationis necessitatem spi-
ritualis vitæ cultoribus cōmen-
dant, vnam tatum usurpabo B. CHRYSOST.
qui in libro De orando Deum, affirmat Ora-
tionem sanctam haud secus animam im-
pertire vitæ spiritali, quam anima ipsa na-
turalem vitā subministrat corpori. ac pro-
inde orandi studium homini Christiano

A non

2 INSTRVCT. DE MODO

non minus esse necessarium ad traducendam vitam spiritualem, quam necessaria est corpori anima ad agendam vitam naturalem. Vnde porrò consequens est, sicut anima, quamdiu corpori coniuncta est, eidem vitam, sensum, motumque exhibet naturalem, secus verò si ab eo diuisa sit: sic orationem, quamdiu ea ab homine Christiano usurpatur, eidem omnem vitam, sensum, motumq; præbere spiritualem, cōtra verò nullum, si non usurpetur. Sic ergo liquet orandi necessitas ad vitam piam & sanctam traducendam.

Vt verò hoc animæ exemplo, quâ in corpore, vel extra corpus est, patefacta est Orationis necessitas: sic corporis exemplo luculenter ostendi potest, candem orationem non incuriosè & languide, sed cum cura & studio instituendam. Poscebat quidem sermonis consequentia, ut in animæ potius, quam corporis similitudine hæremus, tamen quia Orandi virtus in eo habituum genere censemur, qui incrementum, decrementumue suscipere queunt, cuiusmodi non potest anima natura sua indivisibilis, corporis potius, quod augeri minuiq; potest, exemplo yremur. Accedit quod corporis actiones in oculorum sensum

MEDITANDI PARS I. 3

sum incurront, ac ideo etiam plebæis & imperitis eius similitudine persuaderi poterit, exercitium Meditandi non esse incuriosum instituendum.

A fieri mus ergo: quemadmodum, si parvulus puer perperam à parentibus educatur, hoc est, vel nimis renui, vel parum salutari cibo alatur, sit, ut venientibus annis corpori nec valetudo, nec robur accedat, quod par sit sustinendis grandium oneribus: ita si quis Christianæ pietatis fundamenta iacturus incuriosus sit in pascenda anima spirituali cibo sanctæ meditationis. Ea siquidem naturalis habituum proprietas est, ut ex actionibus suis gignantur & producantur, convenienter Aristoteleo dicto. *Ex iisdem nutrimur, quibus constamus.* Cum ergo orandi habitus in Incipientibus ordinariè sit perexiguus & tenellus, deberet frequentibus ipsius Orationis actibus, velut nativo suo alimento, augescere. At si actus illi vel æquò rariores sint, aut viatio obnoxii, vel quia ad eos rectè exercendos frigidè nos comparamus, vel quia re ipsa nulla cura vel studio eos excemus, vel certe, quia morbos obrepentes oppositis antidotis sanare negligimus, accedit nobis quod puero male ab incunente ætate educar-

A 2 10, hoc

4 INSTRVCT. DE MODO

to, hoc est, ut animam (sic appellare liceat) ab oratione semper pusillam, & parum robustam referamus. Et, sicut, si anima quoq; nostra, ex earum formarum numero, quod non est, existeret, quæ augeri minuiue possunt, in dicto puerulo ad magnam pusillitatem yna cum corpusculo redigeretur, exiguumque spirandi, sentiendi, mouendique vim suppeditaret; ita prolsus eueniret nostro, de quo agimus, incurioso oratori, ut nempe languida existente eius anima, frigida quoque consequantur in meditando exercitia, sensus deuotionis aliarumque virtutum pertenuis, exile quoque veræ sanctitatis, perfectionisque aſſequendæ desiderium. Hæc eo dixi, ut incipiens non se facile dedat ignauiae, & sanctum hoc exercitium turbet. Addamus duo verba pro longius prouectis.

Nam & his per incuriam procliuis potest esse lapsus, ut pusilli fiant viribusque deficiant, & orandi habitum cum magno vitæ spiritualis detrimento imminuant. Quod quidem naturaliter non euenit corporibus, nemini enim quicquam de corporis longitudine, quam semel assecutus est, nisi forte inflexione, quæ fit in decrepitis, detrahi solet. Etsi alia quædam affectio no-

stro

MEDITANDI PARS I.

stro instituto congruens eis euenire pos-
sit; ut nempe sicut homo adultus sano & ro-
busto corpore præditus, vel insalubri victu,
vel nimis laboribus valetudinem offendere
potest, quo minus consuetis operam da-
re possit functionibus: sic homo spiritualis,
sitādem post annos multos pristino medi-
tationum pabulo desinat animam pascere,
sua incuria faciet, ut nullos quoque fructus
spirituales, de quibus infra agemus, produ-
cere queat.

*Decausis incuriae spiritualis, eiusq;
remediis.*

CAPUT. II.

QUAMVIS autem tanta sit, ut diximus,
orationis mentalis, vel meditationum
sacrarum necessitas iuxta ac utilitas, tamen
non desunt, qui vel crebriore tædio, vel la-
boris, quem in præparatione, vel attentio-
ne obtainenda experti sunt, metu deterri-
ti, omnino illas abiiciant. Quorum in
gratiam antidota quædam sanando huic
morbo idonea subiungam, ne tu quoque
in hoc incuriæ barathrum te præcipitem
egas.

A 3 Prieci-